

ТРУДОВА МІГРАЦІЯ МОЛОДІ В ЄС ЯК ВИКЛИК НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Козуб О.М.,

здобувач вищої освіти спеціальності 281
«Публічне управління і адміністрування»

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Глобалізація, що виражається у зростаючій взаємозалежності та взаємопов'язаності між собою держав та цілих геополітичних регіонів, стала причиною значного розширення кордонів а отже – інтенсифікації міжнародних міграційних потоків. Безперечно, міграція здійснює величезний вплив на розвиток сучасного суспільства, в основному у соціально-економічному та демографічному аспектах. Отож, міжнародна міграція населення в умовах зростаючої глобалізації та розширення світових економічних відносин посідає чільне значне місце в розвитку сучасного суспільства, а відтоді вимагає більш детального вивчення та дослідження з метою найефективнішого врегулювання усіх можливих проблемних питань та колізій у цій сфері [1, с. 40].

Погіршення соціально-економічного становища України в умовах збройного конфлікту на Сході країни, економічної кризи і скорочення виробництва спричинило велику внутрішню міграцію (1,4 млн. людей з окупованих територій) на більш придатні для життя території (Київ, Одеса, Львів, Дніпропетровськ та інші) та прилеглі до них райони. Внутрішня міграція посилює тиск на місцеві ринки праці, на яких кількість людей у пошуках роботи перевищує кількість вакансій [2, с. 315].

Однак, крім внутрішньої, в Україні зростає трудова зовнішня міграція. Дослідження показують, що покидають Україну переважно особи віком від 20 до 40 років, 65 % мігрантів становлять чоловіки, 35 % – жінки. Найпоширенішими видами економічної діяльності трудових мігрантів є будівництво (45,7%), діяльність домашніх господарств (18,3%), сільське господарство (11,3%) та торгівля (9,1%). Тобто покидає країну в пошуках кращої роботи та оплати праці саме працездатне населення, яке повинне створювати внутрішній валовий продукт і розвиток нашої держави. Як результат, маємо велику диспропорцію між працездатними особами та категоріями, які потребують соціальної допомоги [2, с. 316].

Таким чином, ситуація з трудовими ресурсами показова не тільки в плані втрати власної висококваліфікованої робочої сили, але й в плані реагування населення на економічні та політичні зміни, причому не лише в Україні, але й в країнах, куди спрямовується міграційний потік. Зокрема прагнення людей скористатися більш сприятливішими економічними умовами у більш розвинених країнах. Країнами, що приймають робочу силу з України є Росія, Польща, Італія, Чехія, Угорщина, Білорусія, а також Португалія, Іспанія, Німеччина. Найактивніше виїжджають за кордон на роботу жителі прикордонних регіонів (Західна Україна аж до Хмельницької області та Схід) [2, с. 316].

У зв'язку з вищезазначеним почалася нова хвиля трудової міграції українців закордон.

У той же час, після початку реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС змінюється вектор зовнішньої міграції. Тепер українці все більше емігрують до країн Європейського Союзу (приблизно 60% трудових мігрантів). Проте не всі виїжджають офіційно за трудовими візами, відповідно, реальна цифра може бути вищою на 40%. Цифри трудової міграції вражають, але вони допомагають зрозуміти, що відродити українську економіку та забезпечити високий рівень життя громадян країни без наявності працездатного населення неможливо [2, с. 317]. Однак міграція молоді не лише в різні регіони України, але й у країни-члени ЄС значно посилилася після 2014 р. у зв'язку з анексією Автономної Республіки Крим, збройним конфліктом на сході України, економічній кризі в нашій державі.

Слід також наголосити на тому, що молодь надає перевагу Інтернет-ресурсам та соціальним мережам в отриманні, розповсюдженні та обговоренні інформації. Це є одним з неочевидних чинників трудової міграції закордон, адже нові технології зв'язку й особливо Інтернет надають можливості для зв'язку з близькими в Україні, створення груп інтересів у вирішенні соціальних проблем, громадських ініціатив. Тому «п'ята влада» у суспільстві, тобто Інтернет, про яку наголошувала в своїх працях Ю.Палагнюк [3; 4], справляє вплив на різні аспекти сьогоденного життя, у тому числі на міграційні настрої і можливості.

Отже, трудова міграція в країни ЄС в останні роки здійснює значний вплив на розвиток сучасного українського суспільства переважно у соціально-безпековому аспектах. Через те, що трудовими мігрантами з України зараз є переважно молодь – працездатні люди у віці від 20 до 40 років, то це ставить виклики для економічного розвитку нашої держави, забезпечення соціальної стабільності і національної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Палагнюк О. В. Міграція як соціально-економічний феномен та геополітичний виклик розвитку сучасного суспільства. *Наукові праці : Науково-методичний журнал*. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014, Вип. 218. Т. 230. Державне управління. С. 37 – 41.

2. Oleksandr Yevtushenko, Vira Derega, Yuliana Palagnyuk. Peculiarities of Clientelism's Influence on Power Processes in Ukraine during the Decentralization Reform. *Public Policy and Economic Development: scientific and production journal*. Issue 11 (15) 2017. Mykolaiv : Publisher Yemelyanova T. V., 2017. P. 311 – 338.

3. Палагнюк Юліана Вікторівна. *Політологічний аналіз медіа реформ у сучасній Україні та Республіці Польща*: автореф. дис... канд. політ. наук: 23.00.02 – політичні інститути і процеси / Миколаївський держ. Гуманітарний ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв, 2008. 16 с.

4. Палагнюк Ю. В. Свобода засобів масової інформації в Республіці Польща та Україні у результаті медіареформ. *Наукові праці: Науково-методичний журнал*. Т. 79. Вип. 66. Політичні науки. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. С. 75.

*Науковий керівник: С.В. Сорока, д-р наук з держ. упр., професор
Чорноморський національний університет імені Петра Могили*